

॥ शिवसहस्रनामस्तोत्रम् ॥

शुक्लाम्बरधरं विष्णुं शशिवर्णं चतुर्भुजम् ।

प्रसन्नवदनं ध्यायेत् सर्वविघ्नोपशान्तये ॥

नमोऽस्तु ते व्यास विशालबुद्धे फुल्लारविन्दायतपत्रनेत्र ।

येन त्वया भारततैलपूर्णः प्रज्वालितो ज्ञानमयः प्रदीपः ॥

नारायणं नमस्कृत्य नरं चैव नरोत्तमम् ।

देवीं सरस्वतीं व्यासं ततो जयमुदीरयेत् ॥

वन्दे शम्भुमुमापतिं सुरगुरुं वन्दे जगत्कारणम्

वन्दे पन्नगभूषणं मृगधरं वन्दे पशूनां पतिम् ।

वन्दे सूर्यशशाङ्कवह्निनयनं वन्दे मुकुन्दप्रियम्

वन्दे भक्तजनाश्रयं च वरदं वन्दे शिवं शङ्करम् ॥

॥ पूर्वभागः ॥

युधिष्ठिर उवाच

त्वयाऽऽपगेय नामानि श्रुतानीह जगत्पतेः ।

पितामहेशाय विभोर्नामान्याचक्ष्व शम्भवे ॥ १ ॥

बभ्रवे विश्वरूपाय महाभाग्यं च तत्त्वतः ।
सुरासुरगुरौ देवे शङ्करेऽव्यक्तयोनये ॥ २ ॥

भीष्म उवाच

अशक्तोऽहं गुणान् वक्तुं महादेवस्य धीमतः ।
यो हि सर्वगतो देवो न च सर्वत्र दृश्यते ॥ ३ ॥
ब्रह्माविष्णुसुरेशानां स्रष्टा च प्रभुरेव च ।
ब्रह्मादयः पिशाचान्ता यं हि देवा उपासते ॥ ४ ॥
प्रकृतीनां परत्वेन पुरुषस्य च यः परः ।
चिन्त्यते यो योगविद्धिर्ऋषिभिस्तत्त्वदर्शिभिः ॥ ५ ॥
प्रकृतिं पुरुषं चैव क्षोभयित्वा स्वतेजसा ।
ब्रह्माणमसृजत् तस्माद्देवदेवः प्रजापतिः ॥ ६ ॥
को हि शक्तो गुणान् वक्तुं देवदेवस्य धीमतः ।
गर्भजन्मजरायुक्तो मर्त्यो मृत्युसमन्वितः ॥ ७ ॥
को हि शक्तो भवं ज्ञातुं मद्भिधः परमेश्वरम् ।
ऋते नारायणात् पुत्र शङ्खचक्रगदाधरात् ॥ ८ ॥
एष विद्वान् गुणश्रेष्ठो विष्णुः परमदुर्जयः ।
दिव्यचक्षुर्महातेजा वीक्ष्यते योगचक्षुषा ॥ ९ ॥

रुद्रभक्त्या तु कृष्णेन जगद्व्याप्तं महात्मना ।
 तं प्रसाद्य तदा देवं बदर्या किल भारत ॥ १० ॥
 अर्थात् प्रियतरत्वं च सर्वलोकेषु वै तदा ।
 प्राप्तवानेव राजेन्द्र सुवर्णाक्षान्महेश्वरात् ॥ ११ ॥
 पूर्णं वर्षसहस्रं तु तप्तवानेष माधवः ।
 प्रसाद्य वरदं देवं चराचरगुरुं शिवम् ॥ १२ ॥
 युगे युगे तु कृष्णेन तोषितो वै महेश्वरः ।
 भक्त्या परमया चैव प्रीतश्चैव महात्मनः ॥ १३ ॥
 ऐश्वर्यं यादृशं तस्य जगद्योनेर्महात्मनः ।
 तदयं दृष्टवान् साक्षात् पुत्रार्थे हरिरच्युतः ॥ १४ ॥
 यस्मात् परतरं चैव नान्यं पश्यामि भारत ।
 व्याख्यातुं देवदेवस्य शक्तो नामान्यशेषतः ॥ १५ ॥
 एष शक्तो महाबाहुर्वक्तुं भगवतो गुणान् ।
 विभूतिं चैव कात्स्न्येन सत्यां माहेश्वरीं नृप ॥ १६ ॥
 सुरासुरगुरो देव विष्णो त्वं वक्तुम् अर्हसि ।
 शिवाय शिवरूपाय यन्माऽपृच्छद्युधिष्ठिरः ॥ १७ ॥